

A
NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1883. július 17-én
SZINÉR-VÁRALJÁN TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Bencsik István esperes és Ujfalussy Miklós egyházmegyei gondnok elnöklete alatt jelen voltak:

Gulyás Lajos, Balogh István, Czelder Márton, Soltész János, Szél György, Lajos György, Nagy Béla, Szeőke Barna tanácsbírák; Lugossy Dániel, Hajdu Albert, Hajdu Zsigmond, Bartha Mór, Gergely Károly, Tóth Dániel, Nagy Károly, Szabó József, Kálmán Sándor, Kató Béla, Szabó Lőrincz, Szikszay János, Sátor Dávid, lelkészek; Sinka Lajos, Kádár János tanítók; Böszörményi László, Egey Ferencz, Erdélyi Sándor, Báthy Károly, Kató Ferencz, Mándy Márton, Király György, id. Megyesi Pál, Kávásy László képviselők.

Esperes ur Istenhez emelt buzgó ima után hivatkozva a körlevélben elsorolt sürgető okok által követelt gyűlés tartás szükségére, kérve a már megerősített tanácskozási szabályok megtartását, végül üdvözölve egyházmegyei gondnok ur ömérségét, s az egybegyűlt egyházi hiveket, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

86. Olvastatott az egyházmegyei szavazatbontó küldöttségnek mai napon kelt jegyzőkönyve, mely szerint az egyházmegyei tanácsbírákra és jegyzőkre beadott szavazatok felolvastatván, következő eredmény tüntet elő: A tanácsbírákra beadott 41 szavazatból egyházi részről Ferenczy Károly 41, Gulyás Lajos 41, Balogh István 38, Soltész János 36, Czelder Márton 26, Gergely Károly 10, Lengyel András 7, Szél György 4, Bodnár János 2; világi részről Lajos György 39, Nagy Béla 36, Szeőke Barna 33, Márton Bálint 32, Császay Bálint 30, Böszörményi László 6, gróf Degenfeld Sándor 6,

Böszörményi Zsigmond 5, Gödény Imre 5, Szeőke Kálmán 3, Sepsy Károly, Kölcsey Antal, Báthy Károly 2—2 és többen 1—1 szavazatot nyertek.

Az egyházmegyei jegyzőkre beadott szavazatból egyházi főjegyzőségre Soltész János 38, Szél György 3; egyházi aljegyzőségre Szél György 26, Tóth Dániel 7, Gergely Károly 3, Molnár Lajos 3, Hajdu Zsigmond 2 szavazatot; világi főjegyzőségre Lajos György 12, Nyirő Sándor 9, Böszörményi Zsigmond 6, Császy Bálint 4, Nagy Béla 3, Szeőke Barna 2, Kölcsey Ákos 2, Böszörményi László, Sepsy Károly, Szeőke Kálmán 1—1, világi aljegyzőségre id. Böszörményi Sándor 12, Böszörményi Zsigmond 7, Kölcsey Ákos 7, Torday Imre 4, Papp Kálmán 3 és ezeken kívül többen 1—1 szavazatot nyertek.

A szavazás eredményéből kifolyólag egyházi tanácsbírókul Ferenczy Károly, Gulyás Lajos, Balogh István, Soltész János és Czelder Márton, világi részről Lajos György, Nagy Béla, Szeőke Barna, Márton Bálint és Császy Bálint ujlag megválasztottak, valamint egyházi főjegyzőül Soltész János, aljegyzőül Szél György lelkészek is, — s hivatalukban örömmel megerősítettnek; a világi jegyzőségre adott szavazatok azonban megoszolván, mint legtöbb szavazatot nyertek főjegyzőségre: Lajos György, Nyirő Sándor és Böszörményi Zsigmond, aljegyzőségre: id. Böszörményi Sándor, Böszörményi Zsigmond és Kölcsey Ákos kijelöltetnek, megbizatván esperes ur az ujjabb szavazás elrendelésével.

Jelen alkalommal egyszersmind jegyzőkönyvileg kifejezést ad közgyűlésünk azon határozatának, hogy az egyházmegyei pénztárnok, könyvtárnok, s a közelebb megválasztott különféle bizottságok ujjlag megválasztottaknak tekintetnek, s a további működésre megbizatnak.

87. Esperes ur jelenti, hogy a körlevélben tett felhívása folytán az egyházak, lelkészek és tanítók államsegélyérti folyamodványait hivatalához beküldték, s azokat ezennel beterjeszti.

A folyamodó 9 lelkész, 9 tanító és 10 egyház kérvénye az államsegélyosztó bizottság elnökéhez elintézés végett áttétetni rendeltetik.

88. Felvétellett a f. évi márcziusi közgyűlés 61. sz. a. határozata szerint köröztetni rendelt s a lelkészeknek kiosztandó államsegélyre vonatkozó indítvány, melyben javasoltatik, hogy az évi államsegélynek hivatolt része ne osztassék ki, hanem a gyámintézeti hatóság által kezelve tökésítettessék, s a tökének jövedelméből segélyeztessenek nagyobb összegekkel a kárt és veszteséget szenvedettek.

Minthogy a kiosztandó évi államsegélyre vonatkozólag többféle nézetek merülnek fel, szükségét látja közgyűlésünk annak, hogy az egyházak, lelkészek és tanítók részére juttatott államsegélyrész czélszerű kezeléséről azon bizottság, mely a f. évi márcziusi gyűlés 54. sz. a. kineveztetett, — a tanítói kar részéről e bizottságba Sinka Lajos, Peleskey Dániel, Ladányi Lajos, Kolumbán Sándor, Szabó Albert beválasztatván, — adjon jövőre véleményt, melyet a jövő egyházmegyei közgyűlésre terjeszsen be.

89. sz. Esperes ur beterjeszti a gyámintézeti választmány által készített két rendbeli egyházi adókönyv mintát, kérvén a közgyűlést, hogy megvizsgálván e mintákat, válaszsza meg a kinyomtatásra alkalmasabbat.

Egyházi törvényünk követelvé az egyházi adókönyvek használatát és annak czélszerűségét és szükségét a tapasztalat is igazolván, az 1. sz. a. bemutatott mintát mint egyszerűbbet, ennél fogva könnyebben alkalmazhatót és kevesebb költséggel kiállíthatót fogadja el közgyűlésünk, megbízván Soltész János, Szeőke Barna, Balogh István és Gergely Károly urakat, hogy a kinyomtatásra pályázatot nyissanak, a legjutányosabban kiállító nyomdával szerződjenek 5000 példányra s az ekként megállapítható összeget jövő évi egyházlátogatás alkalmával az egyes egyházak vagy közpénztárból előlegezzék, vagy az egyes adófizető egyháztagoktól szedjék be és a látogató küldöttségnek adják át, hogy az egyházi adókönyvek általános használata már a jövő évben életbeléptethető legyen.

90. sz. Olvastatott a pesti ev. ref. egyházmegye 1883. apr. 3-án tartott közgyűlésének tárgyalás végett egyházmegyénkhez is átküldött azon indítványa, mely szerint „a magyar országos ref. egyházi közalapra teendő évi adózás, illetőleg adományok összegéből a törvény által kijelölt ezélokra egy negyedrészt az illető egyházmegyék, egy negyedrészt az illető kerületek közvetlen rendelkezése alatt maradjon, két negyedrészt pedig a központi pénztárba szolgáltatassék be.”

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen indítványt, azon okból, mert a törvény által meghatározott közalap csak úgy felel meg nevének, ha az együtt kezeltetik; és mivel ennek nemcsak az a czélja, hogy a kiszabott arányban mindenki hozzájáruljon, hanem az is, hogy a segélyt talán soha nem igénylő tehetős egyházmegyék és egyházak a gyengéket, önerejükben fenn nem állhatókat segélyezzék és támogassák, ez a czél pedig a közpénztár indítványozott megosztása folytán bizonyos mértékben szenvedne: el nem fogadja, ha-

nem az egész közalapnak egy központi pénztárban kezeléséhez ragaszkodik.

91. sz. Esperes ur jelenti, hogy a szatmárhegyi egyház előjárósága az egyházmegyei végzés által elrendelt lelkészi fizetés pénzértékbeni kimutatását körlevéli első felhívására nem teljesítette, majd újabb megkeresésére egy jegyzőkönyvi kivonattal akarta magát menteni. Ugyancsak az itteni lelkész a körlevelek küldésében igen nagy hanyagságot tanusít, amint egy közelebbi esetben 11 napig nem továbbította azt, — ez engedetlenséget és hanyagságot megbüntettetni kéri.

Minthogy a betérjesztett szatmárhegyi egyh. jegyzőkönyv 1883. júliusi tanácsulása 4. sz. a. kivonatából kitűnik az, hogy az egyházmegyei végzés által elrendelt lelkészi fizetés pénzértékbeni kimutatását a presbyterium lelkész által tévutra vezetve nem teljesítette egy ízben sem; és mivel a körlevél késedelme ellen lelkész által felhozott ama mentség, hogy a harangozó az oka a késedelmnek és ő csak utólagosan tudta meg a 11 napi késedelmet — a miről pedig kötelessége lett volna épen az eddigi gyakran előforduló késedelmi esetekből okulva tudomást szerezni, — el nem fogadható: lelkész Papolczi Károly a fizetés kimutatásánál két ízben tanusított engedetlenségért 5—5 frtig, a körlevél küldésénél elkövetett hanyagságért 2 frtig, összesen tehát 12 frtig megbüntették, mely összegnek 14 nap alatt a gyámintézeti pénztárba befizetésére utasítatik, köteles lévén a pénztárnoki nyugtát 14 nap múlva az esperesi hivatalhoz beküldeni.

92. sz. A f. évi márcziusi gyűlés 37. sz. a. végzése által felhivattak az egyházak presbyteriumai, hogy a lelkészi állomások osztályozása szempontjából a lelkészi fizetéseknek készpénzbeli értékéről kimutatást készítsenek és azt az esperesi hivatalhoz küldjék be. E kimutatásokat most esperes ur felhasználás végett betérjeszti.

A lelkészi fizetésekről betérjesztett kimutatások a gyámintézeti választmányhoz azon utasítással tétetnek át, hogy a pénzérték mennyiségéhez képest a fentebb hivatolt 37. sz. a. végzésben meghatározott osztályokba sorolván az egyházakat, az osztályozást hajtsa végre s munkálatát megerősítés végett a következő közgyűlésre terjessze be, — megjegyeztetvén, hogy ezen osztályozás ellen, minthogy minden egyház presbyteriuma saját véleménye szerint állapította meg az értéket — további változtatásnak helye nem leend.

93. sz. Esperes ur jelenti, hogy a nagypaládi lelkészi díjlevél körül felmerült nehézségek a nevezett egyház 1883. jul. 8-án tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 1. sz. a. határozata által eloszlattattak, amennyiben a hivek átlátták, miszerint a földbirtok szaporulat a tagosítás után igen kevés, azért az egész adófizetést továbbra is önként elvállalják, de másrésről a tagosítás előtti szolgáltatmányok megszüntetéséhez ragaszkodnak.

Minthogy a hivatolt ügyben működött egyházmegyei küldöttség javaslata szerint is a kölcsönös benyugvás a lelkészi földekért fizetendő egész adóteher elfogadása által feltételeztetett, s azt most az egyházi gyűlés önként továbbra is elvállalta: a nagypaládi lelkészi díjlevél ekénti kiállításába egyházmegyei gyűlésünk is beleegyezik, csupán annyit tévén még az egyház kötelességévé, hogy a lelkész által birt kenderföld mivélésének kötelezettségét is vezesse be az ujonnan kiállítandó, s megerősítés végett beterjesztendő díjlevelébe.

94. sz. A f. évi január 8-án tartott közgyűlés 17. sz. a. határozata szerint az egyházi számadások megvizsgálására kiküldött tanácsbírák és esperesi megbízottak többsége vizsgálatuk eredményéről jelentéseket terjesztenek be.

A jelentéstétellel még mindig késlelkedő tanácsbíró urak felhivatnak a reájok bizott munkálat elvégezésére és mielőbbi beterjesztésére, hogy így az egész egyházmegyéből bejött számadási jelentéstételek együttesen vétethessenek tárgyalás alá; addig is utasítatnak az illető egyházi előljáróságok, hogy a vizsgálók által adott tanácsokat és utmutatásokat fogamatba vegyék.

95. sz. Az egyházkerület f. évi ápril havában tartott közgyűlése 170—171—172. számú határozataiban kifogásolt — rozsályi, udvarii, dobrács-apátii — és a 165. sz. a engedélyezett misztótfalusi egyházak lelkész-tanítói — díjlevelei a kívánt kellékekkel ellátva beterjesztetnek.

A felsőbb hatóságilag kívánt kellékek becsatolásával felszerelt díjlevelek jóváhagyás és megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre felterjesztendők.

96. sz. Olvastatott Lugossy Dániel és Sepsy Dezső uraknak, mint a k.-hodosi egyházba a Szilágyi testvérek által alapított egyházi magtár ügyeinek megvizsgálásával megbízott küldöttségnek jelentése, mely szerint nevezett magtár alapító levele ha szinte meg van is, de az alapítási összeg bizton meg nem határozható, amennyiben az 1876-iki gondnoki számadás magtári alapul 28 véka buzát tüntet ki, míg más előadás szerint az alap 9 köből buzát tett ki. Előbbi mennyiséget véve is alapul 1883. év őszén a magtári állo-

mánynak mintegy 106 vékának kellene lenni, míg a jelen adatok szerint az csak 91 véka leend. E körülmény oka részint ott van, hogy az alapító levél ez irányu határozott rendelkezése ellenére a kamatok egy része a takarékmagtári alaptól elvonatott, részint pedig a hanyag, lelkiismeretlen kezelésben, a mi miatt az egyháznak tetemes kára lön. Végül kiküldöttek felemlitik, hogy az alapítók — tekintettel arra, miszerint az okozott kár kinyomozása és megállapítása szinte lehetetlen — a mai tényleges magtári állományban megnyugosznak, annak kijelentésével, hogy jövőben a magtár rendeltetésének megfelelőleg pontosan kezelteessék.

Beterjesztett jelentésből közgyűlésünk sajnosan látja, hogy hivatolt alapítványi takarékmagtár kezelésében meg gondolatlan könnyelműség, visszaélés, sőt talán több is követtetett el. Az alapítókkal ellentétben azon nézetben van közgyűlésünk, miszerint a történt mulasztások s netaláni visszaéléseknek ki kell deríttetniök, hogy a kik azokat elkövették — következményeit hordozzák. — Innen folyólag jelen ügyiratok áttétele mellett a kiküldött Lugossy Dániel és Sepsy Dezső urakat megbizza újból, hogy a helyszínén megejtendő vizsgálat útján derítsék fel, miszerint nevezett magtárnak a történt mulasztások, eshetőleg visszaélések által minő kár okoztatott, s kik annak okozói? jelentésök a jövő gyűlésre bekéretvén.

97. sz. Tárgyalás alá vétetett Gergely Károly és Egey Ferencz uraknak, mint tavaszi közgyűlésünk 53. sz. végzésével a n. kolcsi egyházba az ottani lelkészi fizetés leszállításának tárgyában kiküldötteknek beterjesztett jelentése, mely szerint hivatolt lelkészi fizetés leszállításának alapját a lelkészi hivatal földjeinek a tagosítás folytán létre jött 20 holddal való növekvése képezi. E föld szaporulat azonban nem az egyháztagok birtokából, hanem a külbirtokosság áldozatkészségéből állott elő. De ettől eltekintve is a kért fizetés-leszállítási mennyiség a föld szaporulattal szemben határozott fizetés csonkítást hozna létre, küldöttség tehát a kért fizetés leszállítás mennyiségét javaslatba nem hozhatja, de tekintve az egyháztagoknak a tagosítás által nyomasztóbbá lett helyzetét, 2 köből buza és 5 szekér széna leengedését az egyház tagjai előtt ajánlatba hozta, azon reményben, hogy e leengedés a külbirtokosság által pótolva lesz, — azonban ez ajánlat elfogadásra nem talált.

A mennyiben a kért fizetés leszállítás alapját azon föld szaporulás képezi, mely nem az egyes egyháztagok, hanem a külbirtokosság nemes ajánlatából állott elő, s így az egyház tagjai azon tényből, a mit mások áldozatkészsége

hozott létre önmagoknak akarnának hasznot teremteni; s a mennyiben továbbá az igen szerény lelkészi fizetésnek némi csekély javulása az egyháztagek megterheltetése nélkül csak öröme ad s adhat okot, de egy általán nem fizetés leszállításra: a nagykolcsi egyház tagjai kérelmének hely nem adatik.

98. sz. Tárgyalás alá vétetett Lugossy Dániel és Sepsy Dezső uraknak, mint a f. évi tavaszi közgyűlés 52. sz. a végzésével az uszkai egyház kebelébe a lelkészi fizetés módosításával megbízott küldöttségnek jelentése, mely szerint a lelkész s elöljáróság kölcsönös megegyezésével a lelkészi fizetésre új kivetési kulcs állapított meg, a mely a jelenben szokásos 50 köből buza fixumot elejti ugyan, de megjegyzendő, hogy e fixum fizetés az egyházkerület által megerősítve nem lön, — s továbbá hogy az egyházközség tagjai egy részének anyagi elpusztulása folytán évek óta az 50 köből buza kivethető nem volt, s épen innen származott az egyház terhére lelkész-fizetési czimen mintegy 30 köből buzát kitevő hátrány. A most megállapítandó fizetési kulcs mellett a lelkészi díjlevél 1-ső pontja — a többi pontok épségben tartása mellett — a következőképen lenne módosítandó: Mindazon egyháztagek, kik 20 hold földdel vagy azon felül birnak, fizetnek a lelkésznek 4 véka tiszta rostált buzát, 10—20 holdig 3 vékát; 5—10 ig $2\frac{1}{2}$ vékát 1—5 holdig 2 vékát. Telekkel igen, de földdel nem bírók $1\frac{1}{2}$ vékát, vagyontalan zsellérek 1 vékát. Vegyes házasok és cselédek, kik sem telekkel sem földdel nem birnak — fizetnek 1 frt 20 krt. E kulcs szerinti kivetésnek eredménye a mai viszonyok között 46—47 köből buza. Végezetre jelenti a küldöttség, hogy a lelkész és egyház között fenforgó tetemes hátrány tekintetében mindkét félnek a békés s méltányos kiegyenlítést ajánlatba hozta, de ez irányban czélt nem ért.

Tekintve ama szomorú tény — mit már f. évi tavaszi közgyűlésünk 52. sz. is hivatolt, — hogy az uszkai egyház tagjainak egyharmada vagyoniilag tönkre ment, s így a jelenben szokásos lelkészi fixum fizetés nem csak ki nem vethető, de sőt egyenesen oda szolgál, hogy — mint a példa igazolja — az évről évre hova tovább szaporodó lelkészfizetési hátrány által magának az egyháznak romlását készíti elő, s így annak létét, fennállhatását támadja meg: közgyűlésünk a jelenben szokásos, — de fensőbb hatósági megerősítést nem nyert fixum fizetés megváltoztatásához hozzá járult, s a küldöttség által beterjesztett új fizetés-kulcsot elfogadja, a lelkészi díjlevél 1-ső pontjának módosítását a többi pontok épségben fentartása mellett — úgy, a mint fent a küldöttségi jelentésben kitüntetve van,

helybenhagyja s megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületre felterjeszti. A lelkész fizetési tetemes hátrány ügyében pedig felhívja az uszkai lelkészt, hogy a mennyiben a jelen fixum fizetés fensőbb hatósági megerősítésben nem részesült: az esperesi hivatal előtt tüntesse ki, mi alapon és mit követel hátrány czimén az uszkai egyházon? s méltányos követelésének az esperesi hivatal közbevetésével szerezzen érvényt.

99. sz. Az előző számbeli üggyel kapcsolatosan ugyanazon küldöttség, mint a tavaszi közgyűlés 72. sz. a. végzésével az uszkai tanító kártérítési kérelmet árgyában vizsgálattal megbízott, beterjeszti, hogy nevezett tanító kártérítési kérelme alaptalan, — mert igaz ugyan, hogy szénája egy részét elvitte a viz s földje vetetlen maradt, de ennek oka nem az egyházi előjáróság mulasztása, hanem az esős majd árvizes időjárás. Ugyanis a belhivatalnokok terményeit az egyház a hordási időszak közepén szokta beszállítani, azonban a beállott esőzés minden munkában meggátolta az egyháztagokat, s így történt, hogy az aug. 20-iki árvíz elvitte a tanító szénája egy részét, — de elvitte a község lakosai nagy részéét is. A mi pedig a szántóföld el nem vetését illeti, az őszi időszakban víz alatt lévén, az ugar szántáson kívül rajta más munkát végezni nem lehetett.

A mennyiben küldöttségi jelentésből az tűnik ki, hogy nevezett tanító hivatolt kárai nem az egyházi előjáróság mulasztása, de elemi csapások folytán támadtak: uszkai tanító Török Károly kárpótlási kérelmével elutasítatik.

100. sz. Olvastatott a sz. kóródi lelkész-tanító Balajthy Károly kérvénye, melyben az iránt kérelmez hogy a mennyiben a sz. kóródi lelkész-tanítói díjlevelet megállapító avas-ujvárosi közgyűlés 44. sz. a. végzésébe szóhiba alapján némi tévedés csuszott be, ugyanis e helyett „az 5-ik osztályban levők a 3 véka buzát fizetik“ ez tétezt „3-ik osztályban levők a 3 véka buzát fizetik“ — e szó hiba alapján létrejött tévedés közgyűlésünk által igazíttassék ki.

Tekintve, hogy a becsatolt küldöttségi jelentésből kétségtelenül kitűnik, hogy az avas-ujvárosi közgyűlés 44. sz. a. végzésében szóhiba alapján csakugyan tévedés állott elő, — innen folyólag hivatolt végzés eme részét „a 3-ik osztályban levők a 3 véka buzát fizetik“ közgyűlésünk a következőképen rendeli kiigazítandónak: „az 5-ik (ötödik) osztályban levők a 3 véka buzát fizetik.“ — Egyszersmind felkéri és újból kiküldi a sz. kóródi díjlevél tárgyában munkált küldöttséget, hogy a helyszínére kiszállván, a szóhiba folytán előállott tévedés kiigazításáról értesítse a sz. kóródi egyház tagjait, utasítván az előjáróságot a már vég-

leg megállapított díjlevélnek 3 példányban szabályszerű kiállítására és beterjesztésére.

101. sz. Olvastatott az egyházmegyei elnökség által a sárközi egyházban fenálló rendetlenség, fejetlenség és megátalkodott engedetlenség elosztatásával megbízott küldöttség jelentése, mely szerint nevezett egyházban f. évi máj. 27-én a küldöttség megjelent, a híveket a templomban benmarasztván, igyekezett meggyőzni őket a lelkészek elleni panasz alaptalanságáról, a méltatlanul felizgult szenvedélyes kitörések gyarlóságáról, — majd intette, buzdította az egész közönséget szelidségre, békességre, az egyház szellemi és anyagi felvirágoztatására, hangsúlyozta a komoly felelősséget, mellyel az anyagi és erkölcsi romlásért lelkiismeretöknök és a felsőségnek tartoznak, — de a küldöttség minden erőlködése kétes eredményt ígért.

Mély megütközéssel veszi közgyűlésünk tudomásul a küldöttség eredményt nem ígérő jó akaratu törekvését, s ujjalag figyelmezteti ugy az egész egyházközséget, mint különösen annak előljáróit és vezetőit azon romlásra, mely jelenben tanusított magoktartásának következménye lesz, egyszersmind értésökre adja, hogy minden ezután felmerülő engedetlenséget és rosszakaratu bujtugatást szigoruan fog elbírálni és illetékes uton megbüntettetni.

102. sz. Esperes ur jelenti hogy a sárközi egyházból sem az egyházkerületi, sem az egyházmegyei tisztviselői karra nem küldött szavazat, lelkész előadása szerint azon okból, mert a gondnok Kovács János többszöri hivatásra sem jelent meg az egyházi pecsétnyomóval.

A lelkészi jelentésből kitűnván az, hogy a két ízben előfordult szavazások beküldése a gondnok engedetlensége folytán maradt el, — egyházmegyei szabályunk szerint Kovács János sárközi ref. gondnok 5—5 összesen 10 frt birságban elmarasztaltatik, s annak behajtására az illető szolgabírói hivatal felkéretik.

103. sz. Esperes ur előadása szerint a sárközi lelkész jelentette nála, hogy bérköveteléseit az illető szolgabírói hivatal erélyes intézkedése folytán az egyes hivataltól bevette, azonban többnemű díjlevélileg kötelezett szolgálmanyoknak megtagadása által, milyenek: réti füvének le nem kaszálása, kender földjének meg nem művelése stb. tetemes kárt szenvedett.

Mig egy részről elismeréssel veszi tudomásul közgyűlésünk a t. szolgabírói hivatalnak a sárközi lelkész künn levő követeléseinek szigoru behajtása körül tanusított erélyes intézkedését, másrésztől ujjalag kénytelen ismét felkérni, hogy a lelkészi fizetéshez tartozó szolgálmanyok

megtagadása által okozott kárt illetékes közegei által megbecsültetni, s azok értékét a törvényeink szerint teljes felelősséggel tartozó gondnokon és presbyteriumon bevétetni sziveskedjék.

104. sz. A kispaleskei egyház a közelebbi években általa vásárolt földbirtokból két darab rét területet eladni szándékozván, az ügy megvizsgálására elnökileg Barkász Albert és Gödény Imre urak kiküldettek s jelentésüket betérjesztik.

Nevezett küldöttség jelentése szerint a k. paleskei egyház által eladni szándékolt négy és $\frac{1}{2}$ holdnyi rét vizes években alig használható lapályos fekvésű sovány, csekély jövedelmet adó birtok lévén, és a rétek árán már meg is alkudott szántó földet akarván vásárolni: egyházmegyei gyűlésünk ezen helyeselheto okok alapján az eladást helybenhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

105. sz. A f. évi mártiusi közgyűlés 59. sz. a. józsefházai 7 egyháztág terhére a lelkészi díjlevélben panaszolt igazságtalan kivétel megvizsgálásával megbízott küldöttség véleményes jelentése szerint Tóth Ferencz, Nyiri Gergely, Benics István, Szilágyi Ács Pál az új díjlevél 1-ső kulcsa alá sorozandók, — Nagy Mihály és özv. Molnár Györgyné a 2-ik kulcs alá, — Szarka Ferencz pedig a 3-ik kulcs alá. Megjegyzi azonban küldöttség, hogy az új díjlevél csak valamivel igazságosabb a réginél, s míg jobb lesz készítve ez megerősithető.

Küldöttség véleménye elfogadtatván a mostani díjlevél megerősittetik, nem mulasztja el azonban közgyűlésünk oda utasítani a józsefházai egyház hivatelt és előjáróit, hogy a küldöttségi jelentésben jelzett egymás elleni gyűlöletet és irigy torzalkodást szüntessék meg; gondolják fel, hogy másik két felekezet és nemzetiség ellenében, és saját egyházuk jövő építése érdekében kevés lélekszámu gyülekezetüknek mily nagy szüksége van az egyetértésre s összetartásra, a békés és szeretetteljes vallásos életre és munkásságra, és azt megvalósítani törekedjenek. Az újonnan kiállított díjlevél 3 példányban, bélyeggel ellátva, egyhásgyűlési határozat és a régi díjlevél hozzá csatolásával lesz felsőbb helyre megerősítés végett felterjesztendő.

106. sz. A szamoson tuli egyházak 9 lelkésze 3 közérdekű indítványt terjeszt közgyűlésünk elé, nevezetesen: 1. Az újonnan választott lelkészek ünnepélyes beiktatásáról, 2. A konfirmálandó növendékeknek adandó emléklapokról és 3. a lelkészi kegyeleti évben a megürült hivatalnak helyettes általi adminisztrálásáról.

Mint önnálló indítványok szabályaink szerint bővebb megismertetés és átgondolás végett köröztetni rendeltetnek, s a jövő évi tavaszi közgyűlésen tárgyalásra kitűzetnek.

107. sz. Udvarii lelkész Hajdu Albert az esperesi hivatalhoz intézett több nemű hivatalos ügyekre vonatkozó levelében azon kérelmét terjeszti elő, hogy: „minő intézkedéseket kellene tenni, mi módon lehetne oda hatni, hogy a vadházasságok körül a lelkipásztori gond sikere biztosítassék?” és indítványozza, hogy e kérdés vétessék fel egyházmegyei közgyűlésünkön.

Szomorító tapasztalat mutatja azon társadalmi, erkölcsi bajt, hogy a házassági szent viszony sokak által gunyosan meggyaláztatik, s vad házasságok által sok családi élet a közbotrány és megvetés színterévé lesz, azért e fontos ügy érdekében határozatilag keresi meg egyházmegyei közgyűlésünk a ft. egyházkerületi közgyűlést, hogy ama társadalmi métegy terjedésének megakadályozását, s a meglevő betegség kiirtását hatályos befolyásával az országos polgári főhatóságnál kezdeményezni és érvényesíteni a vallásos erkölcsi élet tisztaságának fentartása végett és mielőbb sziveskedjék.

108. sz. A krassói egyház előljárósága azon kérdésre kér felvilágosítást illetőleg döntő határozatot, hogy a meghatározott összegű belhivatalnoki fizetésekbe beszámítható-e a leány vagy fiók egyházakból adott fizetési részlet?

Ugy az e téren fennálló gyakorlat alapján, mint a hivatolt viszony természetéből kifolyólag határozatilag kimondatik, hogy a belhivatalnoki fixum fizetésekbe a leány vagy fiókegyházakból beadott vagy beadni kötelezett fizetési részletek bele nem számíthatók, hanem azok a belhivatalnokot azon felül illetik.

109. sz. Az amaczi egyház magtári gondnoka panaszolja, hogy Nagy Károly volt lelkészök Vámfaluba elköltözése alkalmával azon kötvényt, mely 25 frt egyenes tartozásáról a többi magtári kötvények között volt, önhatalmulag kivette, elvitte, és a 25 frt követelést az egyháznak megfizetni nem akarja. Ez ellen Nagy Károly lelkész azt igyekszik kimutatni, hogy neki a nevezett magtárban egy részvénye van, mely elég biztosíték a követelés ellenében.

Nagy Károly vámfalusi lelkész tartozik azonnal a 25 frtos kötvényt vagy annak értékét visszafizetni, annyival inkább, mert nem szabados uton vette azt birtokába; ha pedig neki az egyház vagy magtár ellenében részvény követelése van, indítsa meg keresetét s úgy szerezzen elégtételt.

II0. sz. Kolumbán Sándor szatmárhegyi fitanító panaszolja, hogy a fizetésébe ígért temető használatát lelkész nem engedte meg, sőt annak fűvét magának kaszáltatta le és takarította be, holott az 1879. máj. 11-én tartott egyházi népgyűlés 2. sz. a. határozata szerint ez a fitanítót illeti. Ez ellen lelkész hivatkozik egy állítólag 1866-ban tett esperesi intézkedésre, mely szerint minden temető legyen a lelkészé.

A szatmárhegyi egyháznak hivatolt és kivonatban becsatolt gyűlési határozata egyházmegyei utasítás alapján hozatván, annak érvényben tartása, illetőleg az u. n. lippai temetőnek a fitanító használatában hagyása elrendeltetik.

III. sz. Mikolai birtokos s köztudomásulag most már ottani lakos Müller János egyháztagnak egyházi adóztatása elleni fellebezett kérelme az egyházkerületi gyűlés 166/883. sz. a. azon utasítással küldetett vissza az egyházmegyéhez, hogy a mikolai egyházi adó kivetésének alapul szolgáló díjlevél és gyakorlat alapján és Müller János birtokosi minőségének megvizsgálása mellett hozassék újabb határozat.

Az egyházkerületi gyűlés utasítása folytán felhívja egyházmegyei hatóságunk a mikolai egyház gondnokát, hogy szerezzen községi bizonyítványt arról, ki fizette az egyháziilag megadóztatott birtok után a polgári adót? Bartha Endre egyházmegyei ügyvéd által tudja meg, kinek nevén áll telekkönyvileg a birtok? egyszersmind adjon felvilágosítást úgy a díjlevél ide vonatkozó rendelkezéséről, mint a hason természetű egyházi adó körül eddig ottan követett gyakorlatról, jelentéstétele közelebbi gyűlésünkre bevértatván.

II2. sz. Esperes ur a f. évi márcziusi közgyűlés 35 és 55 számú határozatából kifolyólag szomorú kötelességének ismeri jelentést tenni arról, hogy a kinevezett küldöttség május havában tisztelt Ujfalussy Miklós ehzm. gondnok ur ő méltóságánál, s megbízatásához képest a tisztelet, szeretet, ragaszkodás szívből származott hangján igyekezett a lemondás visszavételét, a gondnoki hivatal további vitelét kérelmezni, azonban sikertelenül, mert ő méltósága lemondása mellett szilárdul megmaradt. Ennek bizonyosságául egyházmegyei gondnok ur személyesen ismételt kifejezést ad azon hálájának és köszönetének, melyet egyházmegyénk bizalmáért s ragaszkodásáért keblében érez, de megérlelt elhatározását a lemondásban most is fenn tartja.

Mély megilletődéssel s a veszteség nagyságának teljes felfogásával veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk Ujfalussy Miklós ur ő méltóságának egyházmegyénk gond-

noki hivataláról tett visszavonhatlan lemondását; fájdalommal nyugszik meg a kényszerűsége, s midőn köztisztelőben álló volt gondnokának buzgóságát, áldozatkészségét, egyháza iránti változatlan szeretetét, tapasztalt ragaszkodását jegyzőkönyvileg megörökíti, egyszersmind megbizsa esperes urat, hogy a nem remélt rövid idő múlva ekként megürült egyházmegyei gondnoki hivatal betöltése végett a szavazást egyházmegyéinkben rendelje el.

113. sz. Bartha Mór mikolai lelkész indítványba teszi, hogy lemondott egyházmegyei gondnokunk Ujfalussy Miklós ur ő méltósága iránti változhatatlan kegyeletének s maradandó élő szeretetének adjon kifejezést közgyűlésünk az által, hogy válassza meg állandó diszelnökének.

Az indítvány lelkesült örömmel s az előbbieik hatását mintegy ellensúlyozó vigasztalással fogadtatott, és hogy az ő méltósága által többször kifejezett ezutánra is fenmaradó szellemi összeköttetés láncza annál közvetlenebbül és szorosabban fűzze egyházmegyénk jövő életéhez is: Ujfalussy Miklós ur ő méltóságát közgyűlésünk állandó diszelnökének a legnagyobb készséggel és közakarattal megválasztja.

114. sz. Árokháti Istvánné józsefházai özvegy lelkészné kérelmezi, hogy a néhai férjéről fenmaradt s az egyház követelésében levő 529 frt 04 kr betáblázott adósságát kiakarván fizetni, arról a hivatalos nyugta oly alakban állitassék ki, hogy azzal egyszersmind a telekkönyvi bekebelezés töröltetését is eszközölhesse.

Folyamodó Árokháti Istvánné utasittatik, hogy a fentírt összeget és netalán annak kamathátrány tartozékait esperes urnak hiány nélkül fizesse le, s az esperesi hivatal által kiállított nyugtával keresse meg Ujfalussy Miklós egyházmegyei gondnok ur ő méltóságát, a kinek hivatalos aláírásával aztán a célbavett törlést kieszközölheti.

T ö r v é n y s z é k i ü g y e k .

115. sz. A felsőbányai egyház presbyteriuma az egyházmegyei gyűléshez egy panasz-kérvénnyel járulván, az abban foglalt ügy elnöki elbírálás folytán törvényszéki tárgyak közé soroztatott, a mennyiben az egyháztanács a panaszban 12 tétel szám alatt elsorolt vádak alapján Celder Márton lelkész ellen a fegyelmi vizsgálat elrendeléséért és felfüggesztéséért indít keresetet.

A panasz-kérvény, illetőleg vádirat a fegyelmi eljárás
267 §-a értelmében panaszlottal vagy is vádlottal közöl-

tetik a végett, hogy arra írásbéli feleletét 20 nap alatt tegye meg, a mikor az egyházmegyei elnökség előre meghatározandó időben kimegy a felsőbányai egyházba a fegyelmi panasz megvizsgálása végett, s a további eljárást a törvények értelmében az egyházmegyei tanács elrendeli.

116. sz. A f. évi márczius havában tartott törvényszéki ülés 80. sz. a. végzésében a Bartha Mór mikolai lelkész ellen beadott panasz megvizsgálására utasított küldöttség jelenti, hogy részint az ügy fontossága, részint az azt felvilágosító okmányok halmaza oly hosszas tárgyalást igényel, hogy azt jelen gyűlésünk folyamán az idő rövidsége miatt elintézni nem lehet, azért azon javaslatát terjeszti elő, hogy az egy külön összehívandó tanácsülésben vétessék tárgyalás alá.

A küldöttség indokolt jayaslata elfogadtatik, s a nagyterjedelmű ügy behatóbb tárgyalására f. évi szept. hóban az elnökség által kijelölendő napon egyházmegyei tanácsülés fog tartatni.

117. sz. Ezen gyűlési jegyzőkönyv hitelesítésével

Balogh István egyhm. tanácsbíró, Gergely Károly és
Tóth Dániel lelkész urak megbizatulnak.

86—95-ig és 101—117-ig jegyzette **Soltész János** főjegyző.

96—100-ig jegyzette **Szél György** aljegyző.

Hitelesítettett Krassón, 1883. jul. 26.

Balogh István.
Gergely Károly.
Tóth Dániel.

A
NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1883 szeptember 21-én

REMETEMEZŐN TARTOTT
tanács-~~ME~~GYÜLÉSÉNEK
J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Bencsik István esperes és Ujfalussy Miklós egyhm.
gondnok elnöklete alatt jelen voltak:

Ferenczy Károly, Lajos György, Balogh István, Gulyás Lajos,
Soltész János, Császy Bálint, Celder Márton tanácsbírák.

Esperes ur Istenhez emelt fohász után felhívja a tanács tagjait a fontos ügyekben hozandó részrehajlatlan igazságos ítéletre, s üdvözlöve elnöktársa ő méltóságát a tárgyalást megnyitottnak nyilvánítja.

118. sz. Egyházmegyei gondnok ur jelenti hogy Márton Bálint világi tanácsbíró ur a köztudomásban levő régi gyengélkedése, Szeőke Barna tanácsbíró ur pedig levélben tudatott betegsége miatt nem jelenhettek meg.

Sajnálattal vétetik tudomásul.

119. sz. Esperes ur felhívja a tanácsbírói kart a törvénykezési eljárás 262. §-a kívánalma alapján az eskü letételére.

Az eskü az egész testület által ünnepélyesen letétetett.

120. A folyó évi márczius 29-én tartott egyházmegyei gyűlésre Bartha Mór mikolai lelkész ellen 105 egyháztág aláírásával egy vádlevél adatott be, melyben nevezett lelkész részegeskedés, verekedés és indulatoskodás miatt változásba tétetni kéretik. E vádak megvizsgálására ugyanazon gyűlés 80. sz. a. végzésében Szeőke Barna és Soltész János tanácsbírák küldettek ki s jelentésök a vizsgálati jegyzőkönyvvvel beterjesztetik. — A vizsgálati jegyzőkönyv tartalma szerint kihallgatás alkalmával vádlók közül 54 jelent meg, kik közül

14 közönyös a lelkész változásba helyezése iránt, 1 határozottan maradása mellett van, 39 előszóval ismételte azon óhajtását hogy változásba tétessék. Többen részint vizsgáláskor, részint azután nyilatkozatot adtak írásban arról hogy a vádlók vezetői Zaj György és Csáky József által félre voltak vezetve, a mennyiben azt mondták ezek nekik, hogy a kérvény a lelkész fizetésének leszállítását tartalmazza, s ebben a hiszemben irták azt alá a mikor házról házra hordozták. — Mindhárom rendbeli vád igazolására több eseteket hoznak fel, azonban minthogy panaszlók egyszermind tanukul nem szerepelhetnek, tulajdonképen csak két érdektelen tanuval bizonyíthatnak. A részegségi esetek közül egyet lelkész beismer, de tagadja azt, hogy botrányos magaviseletet tanusított volna akkor is, a vádlók által felhozott esetek közül azonban nincs egy is olyan, a mely szolgálati idő alkalmára esett volna. — A felhozott verekedéseket illetőleg nagyrészt beismerésben van lelkész, csak hogy azok jelentőségét részint kisebb mérvűnek állítja, részint azzal indokolja, hogy a vagyonában elkövetett lopások és tilalom rontások kényszerítették rá, a mit igazolt is. Mindkét irányu felhozott vádesetek különben megjegyzendő 1880 és 81-ben történtek. — Lelkész indulatoskodását illetőleg panaszlók goromba veszekedő természetét több esetekben tapasztalták, felhoznak esketési, keresztelési és különösen gyűlési alkalmakat. Lelkész nem tagadja, hogy heves indulatu, de mentségül hozza fel a sok rendetlenséget, utasításainak fel sem vevését, önykénykedést, törvénytelen eljárást, — mely visszaéléseket a mikolaiak között szép szóval nem lehet elenyésztetni, hanem csakis erélyes fellépéssel, és ekkor erősebb szavakat is kellett használnia. Császy Bálint volt főgondnok ellen lelkész azt hozza fel, hogy erélytelen, hanyag, közönyös volt hivatali intézkedéseiben, — a kettős elnökség elvét és gyakorlását egyházi gyűléseken ignorálta, önkényes és törvénytelen eljárásokat tett, a lelkészi lak körül szükséges épületi javításokat nem kellő időben és mérvben hajtotta végre, a fizetés beszédését elhanyagolta. Ezek ellen Császy Bálint hivatkozik az egyház szegénységére, lehető javíttatásaira, pártatlan s jóakaratu hivataloskodására, és arra hogy minden intézkedéseiben a méltányosság, eszélyesség és törvényesség követelményeinek igyekezett megfelelni.

Ugy a vizsgálati jegyzőkönyv tartalmából és a csatolt ügyiratokból, mint a vádlók és vádlott személyes kihallgatásából arról győződött meg egyházmegyei tanácsunk, hogy a Bartha Mór lelkész ellen felhozott vádak sem lényegökben, sem a bebizonyult mérvben nem olyanak, melyek hivatali változtatását követelnék. De, — habár a beismert tények két év előtt történtek is — és így elévülteknek tekinthetők — kétségtelennek bizonyult az, hogy nevezett

lelkész hiveivel szemben nem tartja meg a lelkipásztori magatartást körül író 121-ik §-t, — és tagadathatlan az is, hogy ha lelkész erélyét szelidséggel, heves indulatoskodását mérséklettel alkalmazza, s eszélyesen járt volna el ott hol ily — szerinte miveletlen — tömeggel volt dolga, maga ellen nem hívta volna fel azok boszuját, s nem lenne neki szabad feledni, miszerint ő épen arra van hivatva, hogy a durva, műveletlen sőt elvetemedett embereket is tanítsa, világosítsa és nevelje, ezt pedig velek való tapintatos és és szeretetteljes érintkezés nélkül véghez nem viheti, — s midőn jövőre alkalmazkodás végett ezekre figyelmeztetik, a saját maga által is beismert botlásokért: egyhangulag megintésre ítéltetik.

Azomban másfelől nem lehet megrovás nélkül hagyni panaszlók vezetőinek Zaj György és Csáky Józsefnek azon czáfolni sem kísérelt kétségtelenül bujtogató eljárását, hogy házról házra menve, s az írástudatlanokat tévutra vezetve, tilos utakon lázitották a hiveket lelkészek ellen, és komolyan megintetnek, hogy hasonló eljárástól annyival inkább óvakodjanak, mert annak következménye reájok sujtó lehet.

Ez ítéletet lelkész Bartha Mór belenyugvással fogadta, míg ellenben panaszlók képviselői Császy Antal és Zaj György fellebbezésöket jelentették ki.

121. sz. A rendes elnökség a felső bányai lelkész ügyében vizsgálatot tartván, az ügy jelen tárgyalásánál részt nem vehetnek.

Ferenczy Károly és Császy Bálint mint legrégibb tanácsbírák az elnökség helyettesítésével megbizatnak s helyeiket elfoglalják.

122. sz. Celder Márton felsőbányai lelkész ellen az egyház presbyteriuma panaszt emelvén annak megvizsgálására Ujfalussy Miklós egyhm. gondnok és Bencsik István esperes urak az egyházmegyei tanács f. évi július 17-én 115/883 sz. a. végzésében kiküldettek, s az általok beterjesztett vizsgálati jegyzőkönyv szerint a péres ügy következő tényálladékok mutat. Vádoltatik a lelkész az egyház presbyteriuma által azzal hogy: 1) A főgondnok, egyházi előjáróság és hives irányában sértő, bántalmazó, erőszakos, önkénykedő s aljas eljárást tanusít. 2) Alaptalan és költséges feladásokkal zaklatta az egyházát. 3) Részeget. 4) Lévay Sándort kiprédikálta. 5) Gyűlést tartani a lelkészlakon nem enged. 6) Az egyházi levéltár számára fentartott szobát szerkesztői irodává tette. 7) Az iskolákra nem ügyel fel kellőleg. 8) Hivatalos levelezéssel visszaél. 9) Gyűlést nem tart ha szükséges is. 10) Hir nélkül távozik az egyházból. 11) A stólákat nem szabályszerűleg szedi. 12) Harangozót, egyházfit nem engedi főgond-

nokhoz járni. 13) Pap Márton egyházi jegyzőt okmány hamisítással vádolta. 14) Matolcsi Lajos előtt a presbytereket azzal rágalmazta hogy elköltik a templom építésére gyűjtött pénzt. 15) Nem engedte az egyháztanács határozata daczára a takarékpénztári könyvecskéket a városi pénztár ládjába elhelyezni. 16) A Wertheim kassza kulcsait magánál tartja. Mindezen okok alapján kinyilatkoztatjuk hogy Celder Márton lelkész által a felsőbányai egyház nyugalma annyira fel van dölve, miszerint immár a lelkész és egyházi közötti viszony teljesen tarthatatlanná vált, ugyanazért lelkészt hivatalából elmozdítani, vagy esetleg kicsereltetni kéri. A vádak bebizonyításához s lelkész változtatásának kérelméhez járul ismételten külön kérvénnyel 12 egyháztag.

Ezen vádak ellenében lelkész tagadó és visszautasító álláspontot foglal el, s a maga igazolására különféle vádakkal szemben 5 rendbeli bizonyítványt és nyilatkozatot csatol, hivatkozik a felsőbányai egyházban szerzett érdemeire, vádolja a presbyteriumot, vádlók apáinak hűtelenségét, Báthy Károly főgondnokot, s ennek szemére hányja hogy a templom építésre gyűjtött pénzt kezéhez akarja kaparítani, hogy atyjának bűneit folytathassa, ki a templom építési pénzről hat esztendeig nem számolt s törvényesen kellett számadásra szorítani, végül hangsúlyozza, hogy van annyi vagyona, mint Báthy Károlynak s így az egyház vagyonának okmányait hivatalos gondviselése alól kivenni semmi ok sem forog fenn.

Mind a vádirat tartalmából, mind a védirat éles, czélzatosan sértő, kihívó és személyeskedő kifejezéseiből, azon szomorú tapasztalatot szerzette egyházmegyei tanácsunk, hogy a felsőbányai egyház presbyteriuma és lelkésze közt nincs meg azon bizalomteljes és testvéries viszony a melynek vallásunk elvei szerint és törvényeink értelmében lenni kellene, — s midőn az ügyiratokat, vizsgálati jegyzőkönyvet és tanu-vallomásokat figyelemmel áttanulmányozta, azon meggyőződésre jutott, hogy a 2, 3, 4, 6, 10, 11 és 14 pontok alatti vádak részint bizonyítékok elégtelensége, részint a lelkész helyes védekezése alapján elesnek ugyan, de az 1, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 15 és 16 szám alattiak, mint kellőleg meg nem czáfoltak sőt bebizonyultak, lelkész terhére fennmaradnak, s minthogy azok különösen az egyházi törvény által kimutatott 121 és 126 szabályok elleni vétiséget képeznek, Celder Márton lelkész az egyház megyei bíróság által 5 szavazattal 1 ellenében a törvények 246. §-a a) pontja értelmében az első foku büntetésre, — megintésre ítéltetik, — és kötelességévé tétetik hogy: hallgatóihoz szelidséggel és szeretettel viseltessék; a lelkészi lakot ugy

rendezze be hogy ott a presbyteri gyűlések megtarthatók legyenek; gyűlést mindannyiszor tartson — ha maga akadályozva van helyettesről gondoskodván — valahányszor azt az egyházi ügyek természete kívánja; az egyház szolgáit — harangozót, egyházfit — a főgondnok és előljáróság rendelkezése alól ne vonja ki; az egyháztanács helytelen határozatai ellen ne önkénykedéssel, hanem törvényes orvoslattal éljen; az iskolákra a magán ügyek félretételével pontosabban felügyeljen; a Wertheim kassza egy kulcsát az egyházi előljáróság által meghatározandó egyénnek adja át azonnal.

Mely ítélet ellen Celder Márton lelkész fellebezést jelent be.

123. sz. A gyámintézeti közgyűlés 1883 mártius 29-én kelt VII. sz. a. végzésében özv. Árokházi Istvánné jószefházai lelkésznek a férjéről fenmaradt adósság követelésével szemben eddig tanusított tisztességet és méltányosságot nélkülöző eljárása alapján — a mely eljárása a gyámintézeti alapszabályok 31. §-a d) pontja értelmében erkölcsi botlásnak, ennél fogva érdemtelenségnek minősítettett, — a gyámsegély osztalék részére való kiadása az egyházmegyei tanács ítéletéig felfüggesztetvén, az esetnek elbírálását tisztelettel kéri.

A gyámsegély visszatartása addig mig az Árokháti Istvánné elleni követelés ügye a polgári törvényszék előtt lejár — helyben hagyatik — azután egyházmegyei tanácsunk érdemleges bírálatot, illetőleg ítéletet hozand.

124. sz. Papolezi Károly szatmárhegyi lelkész a f. évi jul. 17-én tartott egyházmegyei közgyűlés 91 és 110 számok alatti végzése ellen folyamodványt és észrevételeket terjeszt be.

Minthogy a jelzett ügyekben már egyházmegyei végzés hozatott, nem tartja illetékesnek egyházmegyei tanácsunk magát azok felvételére, ugyanazért az ügyiratok nevezett lelkésznek visszaküldendők.

Jegyzette:

Soltész János, m. k.

egyh. főjegyző.

A 118 – 124 számok általunk hitelesítették:

Nagybányán, 1883. évi szept. 27-én.

Gulyás Lajos,

Lajos György,

Balogh István,

egyházmegyei tanácsbírák.

TÁRGYMUTATÓ.

86. Az egyházmegyei tisztikarra adott szavazatok eredménye.
87. Az államsegély kérvények a segélyosztó bizottság elnökéhez utasíttatnak.
88. Egy bizottság véleményt adjon az államsegély ezutáni kezelésére.
89. Egyházi adókönyv minta fogadtatik el és kinyomatni rendeltetik.
90. Egyházmegyénk a ref. közalapnak központi pénztárban kezeléséhez ragaszkodik.
91. Papolezi Károly szatmárhegyi lelkész két izbeni engedetlenségéért 10 frtig, hanyagságáért 2 frtig elmarasztaltatik.
92. Az egyházak osztályokba sorozása a gy. i. választmányra bízatik.
94. Az egyházi számadások megvizsgálására az illető tanácsbírák sürgettetnek.
93. A nagypaládi lelkészi díjlevél megállapíttatik.
95. A rozsályi, udvarii, d. apátii, misztótfalusi díjlevelek az egyházkertületre terjesztetnek.
96. A kis-hodosi takarékmagtár ügye ismét megvizsgálandó a küldöttség által.
97. A n.-kolcsi lelkész fizetése alább nem szállítható.
98. Az uszkai lelkész fizetésének rendezéséről a küldöttség véleménye elfogadtatik.
99. Az uszkai tanító kárpótlási kérelmével elutasíttatik.
100. A sz.-kóródi lelkészi díjlevélben tett tévesztés kiigazítandó.
101. A sárközi egyház hívei különösen előjárói komolyan intetnek.
102. A sárközi gondnok két izbeni engedetlenségéért 10 frttal büntettetik.
103. A sárközi lelkész kártérítési követelése megítéltetik.
104. A kis-peleskei egyház földeladása helybenhagyatik.
105. A józsefházai lelkész díjlevele megerősíttetik.
106. A szamosontuli lelkészek indítványai körözendők.
107. A vadházasságok meggátlása végett az egyházkertület megkeresendő.
108. A fixum fizetésekbe a leány vagy fiók egyházból beadott részletek be nem számíthatók.
109. Nagy Károly vámfalusi lelkész az amaczi magtárnak való tartozását vagy fizesse ki vagy kötvénnyel biztosítsa.
110. Szatmárhegyen a fitanító a lippai temetőt használja.
111. Müller János mikolai birtokos polgári adóztatásáról, telekkönyvi birtoklásáról szerezen gondnok adatokat.
112. Ujfalussy Miklós egyházm. gondnok lemondásához végleg ragaszkodik, — a szavazat elrendelendő.
113. Ujfalussy Miklós urat az egyhm. gyűlés állandó diszelnökének választja.
114. Árokháti Istvánné birtokáról az egyház követelésének törlése feltételek alatt megengedtetik.
115. Celder Márton felsőbányai lelkész ellen beadott vádirat alapján vizsgálat rendeltetik.

116. A mikolai lelkész elleni vizsgálat elbírálásáért szeptember hóban külön tanácsülés tartandó.
 117. A jegyzőkönyv hitelesítése küldöttségre bízatik.
 118. Az szept. 21-én tartott tanácsgyűlésen Márton Bálint és Szeőke Barna világi tanácsbírák betegség miatt meg nem jelenhettek.
 119. A tanácsbírók a 262. § alapján az esküt leteszi.
 120. Bartha Mór mikolai lelkész megintésre ítéltetik.
 121. Az elnökség Ferenczy Károly és Császzy Bálint tanácsbírák által helyettesítettnek.
 122. Celder Márton felsőbányai lelkész megintésre ítéltetik, kötelességei elsoroltatnak.
 123. Árokháti Istvánné erkölcsi botlása a polgári bíróság ítélete után lesz elbírálandó.
 124. Papolezi Károly lelkész folyamodványa és észrevételei visszaküldendők.
-

